

PIRMAS SKYRIUS

1

Ri pasiteiravo, ar Džaneta kada stebėjusi pro langą krintantį šviesos kvadratą. Ne, atsakė šioji. Ri tįsojo ant viršutinio gulto, Džaneta – ant apatinio. Abi laukė, kol prieš pusryčius bus atrinktos kamerų durys. Išaušo dar vienas rytas.

Džanetos kameros draugė, regis, kruopščiai tyrinėjo tą kvadratą. Anot Ri, jis iš pradžių sužibėdavo ant sienos priešais langą, tada slinkdavo žemyn, žemyn, žemyn, nušliuoždavo stalo paviršiumi ir galiausiai persikeldavo ant grindų. Dabar, Džaneta matė, jis skaisčiai tvieskė ties jų viduriu.

– Ri, manęs nedomina šviesos kvadratas.

– Ei, tavęs *negali* nedominti šviesos kvadratas! – Ri sugageno, taip juokdavosi pralinks mėjusi.

– Tebūnie. Kad ir ką, po velnių, tai reikštų, – tarstelėjo Džaneta, ir kameros bičiulė dar smagiau sugageno.

Ri – nebloga mergina, bet tylą ją erzindavo kaip mažą vaiką. Laisvę prarado todėl, kad sukčiavo mokėjimo kortelėmis, klastojo popierius ir laikė kvaišalus, ketindama juos parduoti. Nė vienam iš šių dalykų nebuvo gabi, todėl čia ir atsikraustė.

Džaneta už grotų pateko dėl žmogžudystės; vieną 2005-ųjų žiemos vakarą nudūrė savo vyrą Damianą, atsuktuvu smogė jam į slėpsnas. Sutuoktinis apkvaitęs nuo narkotikų viso labo sėdėjo ant sulankstomosios kėdės, kol mirtinai nukraujavo. Apspangusi, žinoma, buvo ir ji.

– Vis užmesdavau akį į laikrodį, – pasakė Ri. – Skaičiavau laiką. Šviesa nuo lango ant grindų persikrausto per dvidešimt dvi minutes.

– Tau derėtų paskambinti Gineso rekordų knygos leidėjams.

– Naktį sapnavau, kad su Mišele Obama kertu šokoladinį pyragą ir ji nesiliauja niršusi. „Ri, tu sustorėsi!“ – tikino. Bet pati irgi ji valgė. – Ri ėmė gagenti. – Ne, meluoju. Prasimanau. Iš tiesų sapne mačiau vieną iš savo mokytojų. Ji pareiškė, neva sėdžiu ne savo klasėje, aš paprieštaravau, mokytoja nusileido, šiek tiek padėstė, vėl įspėjo, kad turėčiau eiti kitur, o aš vėl su tuo nesutikau, ir tai be perstojo kartojosi. Siaubingai erzino. Džaneta, ką sapnavai tu?

– O... – ji bandė prisiminti, bet nepajėgė.

Dėl naujų vaistų lyg ir kiekiau miegodavo. Anksčiau kai kada regėdavo košmarus – Damianą. Jis dažniausiai atrodydavo kaip mirties rytą – odą raibindavo mėlyni dryžiai, kaip neišdžiūvusio rašalo linijos.

Džaneta paklausė daktaro Norkroso, ar, jo nuomone, sapnai susiję su kaltės jausmu. Daktaras pašnairavo į ją tarsi stebėdamasis: „Po velnių, gal juokauji?!“ Žvilgsnis siutino, nors prie tokio jau buvo pratusi, o netrukus daktaras pasitikslino, ar, jos nuomone, triušių ausys nulėpusios. Gerai jau, gerai. Aišku. Kad ir kaip buvo, Džaneta tų sapnų nepasiilgdavo.

– Atleisk, Ri. Nieko nepamenu. Kad ir ką sapnavau, viskas dinga iš atminties.

Korpuse B, antro aukšto koridoriuje, betoną subildino žingsniai – prieš pat atsidarant durims vienas iš pareigūnų paskutinį kartą tikrino kalines.

Džaneta užsimerkė. Ji išgalvojo sapną. Jame kalėjimas buvo virtęs griuvėsiais. Pavasario vėjelis taršė priestvanines kameros sienas apėjusius vešlius vijoklius. Laikas pragraužė lubas ir pusę jų įlūžo, viršuje stirksėjo tik gegnė. Per rūdžių spalvos nuolaužų krūvą nubėgo pora driežiukų. Ore plasnajo drugeliai. Kameros griuvėsiuose karaliavo sodrūs žemės ir augalų lapų kvapai. Bobis apstulbęs stovėjo prie kameros ir žvelgė į ją pro skylę sienoje. Jo mama buvo archeologė. Ji ir aptiko šitą vietovę.

– Kaip manai, ar tiems, kas nuteisti, leidžiama dalyvauti televizijos viktorinose?

Vizija išblėso. Džaneta sudejavo. Na, bent jau pasidžiaugė vaizdais, kol jie pranyko. Vartojant tabletes gyvenimas gerėja. Dabar ji galėdavo rasti ramybę alsuojančią vietą. Reikia pripažinti, kad

cheminiai daktaro preparatai padeda lengviau gyvuoti. Džaneta praplėšė vokus.

Ri į ją spoksojo išpūtusi akis. Sėdėti kalėjime nieko gero, bet tokiai kaip Ri merginai šiapus sienų turbūt saugiau. Laisvėje ji, tikėtina, išlėktų į gatvę, pilną automobilių, ir pakliūtų po ratais. Arba parduotų kvaišalų narkomanui, kuris nė kiek į jį nepanašus. Taip, beje, ir padarė.

– Kas nors negerai? – paklausė Ri.

– Ne. Lankiausi rojuje, kol tavo ilgas liežuvis mane iš tenai ištrenkė.

– Ką čia šneki?

– Nesvarbu. Klausyk, televizija turėtų rodyti žaidimą „Meluoti dėl prizų“; jame dalyvautų *vien teistieji*.

– Nuostabu! Kaip jis žaidžiamas?

Džaneta atsisėdusi nusižiovavo ir patraukė pečiais.

– Man teks pamąstyti. Na, žinai, apie taisykles.

Jų namai, kaip tokioms vietoms įprasta, tokie visada ir liks, per amžių amžius, amen. Kamera dešimties žingsnių ilgio, nuo gultų iki durų – keturi žingsniai. Sienos glotnios, betoninės, gelsvai pilkos lyg avižų košė. Plotą, administracijos skirtą nuotraukoms, margina žaliais lipniais kvadratėliais priklijuotos išsirutusios momentinės fotografijos ir atvirukai (nors jie mažai kam rūpi). Į vieną sieną remiasi metalinis staliukas, prie priešingos šliejasi metalinis kelių siaurų lentynų stelažas. Į kairę nuo durų stovi plieninis klozetas, ant kurio jos sėdasi ir nukreipia akis į šoną susikurdamos varganą privatumo iliuziją. Kitapus durų, už dvigubo stiklo langelio, driekiasi trumpas korpuso B koridorius. Kiekvienas kameros lopinėlis ir daiktelis atsiduoda kalėjimo tvai-ku – prakaitu, pelėsių ir dezinfekcijos priemonės „Lysol“ smarve.

Džaneta, kad ir nenorėdama, galop atkreipė dėmesį į saulės šviesos kvadratą, įsispraudusį tarp gultų, beveik siekiantį slenks-
tį... bet niekur toliau jis nenusigaus, ar ne? Kalės čia visai kaip jos, nebent vienas iš prižiūrėtojų pasuktų raktą spynoje arba nuotoliu iš kabinos atidarytų kamerą.

– Kas vestų laidą? – paklausė Ri. – Kiekvienam televizijos žai-
dimui reikia vedėjo. O kaip prizai? Jie turi būti geri. Smulkme-
nos. Mums nepakenktų apsvarstyti smulkmenų.

Ri, parimusi ant delno, pirštu vijo dažais nublukintų plaukų sluogeles ir žiūrėjo į Džanetą. Kaktoje prie plaukų buvo matyti randas – trys gilios lygiagrečios linijos, tarsi kepimo grotelių pėdsakas. Džaneta nenučiuokė, kaip atsirado ta žymė, bet nujautė, kas ją išpaudė – vyras. Galbūt tėvas, brolis, jos vaikinai arba koks pirmą ir paskutinį kartą regėtas vyrukas. Kalinės iš Dulingo pataisos namų, švelniai tariant, retai kada laimėdavo prizų. Užtat dažnai susidurdavo su bjauriais vyrukais.

Ir kaip tegalėjai elgtis? Na, galėjai panirti į savigailą. Nekęsti savęs arba aplinkinių. Kvaišti uostydama valiklius. Galėjai imtis ir kitokių priemonių (iš, be abejo, itin kuklios pasiūlos), tačiau padėtis vis tiek nesikeisdavo. Progos išjudinti tviskantį didįjį Laimės ratą sulaukdavai tik per kitą posėdį dėl lygtinio tavo paleidimo. Džaneta ketino pasukti savąjį Laimės ratą stipriai, kiek tik leis jėgos. Ji turi galvoti apie sūnų.

Prižiūrėtoji iš kabinos atšaukiant šešiasdešimt dvi spynas, pasigirdo griausmingas dundesys. Laikrodis rodė 6:30, kalinės ruošėsi žengti į koridorių, kur pareigūnai visas suskaičiuos.

– Neturiu supratimo, Ri, – atsakė Džaneta. – Tu pasvarstyk, aš pasvarstysiu, ir vėliau aptarsime viena kitos idėjas. – Ji nukorė kojas nuo gulito ir atsistojo.

2

Už kelių mylių nuo kalėjimo, Norkrosų namo terasoje, Antonas, baseinų tvarkytojas, nuo vandens paviršiaus rinko negyvus vabaliukus. Daktaras Klintonas Norkrosas baseiną, kaip dovaną, žmonai Lailai parūpino per vestuvių dešimtmetį. Bet stebėdamas Antoną dažnai spėliodavo, ar pasielgė protingai. Tas klausimas ramybės nedavė ir šįryt.

Antonas darbavosi pusnuogis – dėl dviejų rimtų priežasčių. Pirmą dieną žadėjo būti karšta. Antra, jo pilvas priminė grublėtą kietą uolos paviršių. Baseinų tvarkytojas buvo kaip reikiant prisipumpavęs raumenis. Užsigeidus šauti Antonui į pilvo sritį, pokštelėti tektų iš šono, kad tavęs nekliudytų rikošetu atšokusi kulka. Ką jis valgo? Gryno proteino kalnus? Kaip treniruojasi? Kuopia Augijo arklides?

Vaikinas, užsidėjęs akinius „Wayfarer“ raibuliuojančiais tamaisiais stiklais, pakėlė galvą ir nusišypsojo. Laisvąją ranką pamovavo Klintui, žvelgiančiam į jį pro didžiojo miegamojo antrame aukšte langą.

– Viešpatie, – sumurmėjo Klintas ir atsakė mostu. – Pasigailėk manęs, bičiuli.

Jis nuslinko nuo lango. Veidrodyje ant vonios kambario durų išvydo keturiasdešimt aštuonerių metų baltaodį, Kornelio universitete baigusį bakalauro studijas, Niujorko universitete įgijusį medicinos daktaro laipsnį, per mokačiną iš kavinės „Starbucks“ užsiauginusį nediduką gelbėjimo ratą ir dėl žilstelėjusios barzdos panašų ne tiek į energingą, stuomeningą medkirtį, kiek į gremėzdiską vienakojį jūrų kapitoną.

Mintis, kad amžius ir bliūkštantis kūnas jam staigmena, Klintui pasirodė ironiška. Vyrų, ypač pusamžių, savimeilė jį vesdavo iš kantrybės, o profesinė patirtis, tiesą sakant, įplieskė dar didesnę nepakantumą tuščiagarbiam. Šiaip jau manė, kad jo, mediko, karjereje reikšmingiausias persilaužimas įvyko prieš aštuoniolika metų, kai 1999-aisiais pas jį, jauną daktarą, užsuko perspektyvus pacientas Polas Monpeljė, išgyvenantis „seksualinės ambicijos krizę“.

Klintas jo paklausė:

– Ką turite omeny kalbėdamas apie „seksualinę ambiciją“? – Paprastai žmonės siekia paaukštinimo darbe.

Juk niekas neišsitarnauja iki sekso viceprezidento. Eufemizmas skambėjo keistai.

– Na... – Monpeljė, regis, apmąstė įvairius atsakymus. Galų gale pasirinko šitokį: – Man vis dar knieti tuo užsiimti. Knieti pašėlti.

– Noras anaip tol ne išskirtinis, veikiau normalus.

Klintonas Norkrosas, šviežutėlis psichiatrijos rezidentūros absolventas, kol kas tvirto sudėjimo vyras, darbo kabinete sėdėjo tik antrą dieną, o Monpeljė buvo vos antrasis jo pacientas.

(Pirmoji pacientė nerimavo dėl stojimo į koledžą. Gana greitai paaiškėjo, kad per mokslumo testą ji gavo 1570 taškų iš 1600 galimų. Klintas įtikino merginą, kad tai puikus rezultatas, ir antro susitikimo jai neprireikė. *Išgydyta*, brūkštelėjo jis geltoname bloknote, jame visada rašydavosi pastabas.)

Polas Monpeljė, vilkintis balta megzta liemene ir mėvintis kelnėmis su klostėmis, buvo įsitaisęs priešais Klintą. Kūprinosi dirbtine oda aptrauktame fotelyje, vienos kojos kulکشnį užsimekęs ant kitos kelio ir nusitvėręs pusbačio. Klintas matė, kaip žemo biurų komplekso aikštelėje Polas statė sportinį raudono perlamoto spalvos automobilį. Anglių pramonės mitybos grandinėje jis pakilo ganėtinai aukštai, kad išgalėtų įsigyti tokius ratus, bet dėl savo nutįsusio, iškankinto veido pacientas Klintui panėšėjo į vieną iš brolių Grybšt, kurie senuose komiksuose kamuoja Skrudžą Makdaką.

– Žmona sako... ne visai tiesiai šviesiai, bet esmė, hm, *potekstė*, akivaizdi. Nori, kad jos atsisakyčiau. Kad atsisakyčiau seksualinės ambicijos. – Staiga jis pažvelgė į lubas.

Klintas akimis pasekė Monpeljė žvilgsnį. Palubėje sukosi ventiliatorius. Jei vyrukas baudžiasi tenai šveisti seksualinę savo ambiciją, šiai kyla grėsmė būti sukapotai į gabalus.

– Polai, trumpam įjunkime atbulinę pavarą. Pirmiausia, kodėl judu su žmona nusprendėte gilintis į šią temą? Nuo ko viskas prasidėjo?

– Buvau užmezgęs romaną. Impulsyviai, neapgalvotai. O Roda, žmona, mane išmetė iš namų! Bandžiau paaiškinti, kad ji čia niekuo dėta – turėjau patenkinti savo poreikius, ir tiek. Vyrams būdingi poreikiai, kurių moterys ne visada supranta. – Monpeljė pasukiojo galvą, lyg mankštintų. Irzliai sušnypštė. – Skirtis nenoriu! Dalis manęs jaučia, kad ne kam kitam, o jai derėtų susitaikyti su tokia padėtimi. Su manim.

Vyriškį slėgė liūdesys, neviltis, ir Klintas numanė, kaip jį, išstumtą iš įprasto gyvenimo, skaudina netikėti pokyčiai – kraustynės iš vienos vietos į kitą, pusryčiai užkandinėse, siūlančiose pavandenijusius omletus. Tikra depresija pašnekovo neužvaldė, tačiau paciento būseną atrodė pakankamai rimta, kad Klintas su juo elgtųsi pagarbiai ir rūpestingai, nors pats Monpeljė kaltas dėl kilusių bėdų.

Monpeljė palinko virš augančio pilvo.

– Ką čia slėpti, daktare Norkrosai, man beveik penkiasdešimt. Geriausio sekso laikai jau praeityje. Dovanojau juos žmonai. Tiksliau, *paaukojau*. Vaikams keičiau sauskelnes. Vežiodavau juos

į rungtynes ir turnyrus, taupiau pinigus jų studijoms universitete. Santuokos anketoje varnele esu paženklinęs kiekvieną langelį. Tad kodėl negalėtume kaip nors susitarti? Kodėl permainingos turėtų gąsdinti ir sėti nesantaiką?

Užuot atsiliepęs, Klintas tik lūkuriavo.

– Aną savaitę lankiausi pas Mirandą. Moterį, su kuria miegu. Tai darėme virtuvėje. Ir jos kambaryje. Trečią sykį vos nepasimylėjome dušinėje. Buvau devintam danguj. O, kiek endorfinų! Grįžau namo, maloniai pavakarieniau su šeima, paskui žaidėme raidžių loto, ir visi taip pat jautėsi puikiai! Kur problema? Manau, ji *prasimanyta*. Kodėl negaliu gyventi laisviau? Negi prašau per daug? Nejau mano potraukiai tokie piktinantys?

Abu kiek patylėjo. Monpeljė žvelgė į psichiatrą. Gražūs žodžiai Klinto galvoje šmirinėjo kaip buožgalviai. Juos būtų nesunkiai sugraibęs, bet liežuvį tebelaikė už dantų.

Už paciento nugaros prie sienos ant grindų glaudėsi įrėmintą Hoknio drobės reprodukcija, šią Laila nupirko, kad „kabinetas pagyvėtų“. Tądien ketino pakabinti paveikslą. Greta riogsojo kraustomos dėžės su mediciniais tekstais.

Kas nors turi jam padėti, sau tarė jaunasis daktaras, suteikti pagalbą mielame, ramiame kambaryje, tokiaime kaip šis. Bet ar tas žmogus turėtų būti Klintonas R. Norkrosas?

Jis nėrėsi iš kalio, kol tapo psichiatru, beje, mokslams aukštojoje mokykloje nebuvo sukaupęs jokių lėšų. Augo vargingomis sąlygomis, už viską mokėjo pats, kartais ne vien pinigais. Mėgindamas prasimušti ėmėsi priemonių, apie kurias niekuomet nepasakojo žmonai ir niekuomet nepasakos. Dėl ko taip stengėsi? Kad gydytų seksualiai ambicingą Polą Monpeljė?

Platų paciento veidą mažumėlę iškreipė atsiprašymo grimasa.

– Vaje. Kad mane kur. Ką nors darau ne taip?

– Ne, anaip tol, – patikino Klintas ir kitą pusvalandį prisivertė nuslopinti dvejones.

Juodu išsamiai gvildeno Polo bėdą, narpliojo ją iš įvairių pusių, aptarė troškimo ir poreikio skirtumus, šnekėjo apie ponią Monpeljė ir jos proziškus (sutuoktinio galva) polinkius miegamajame, netgi nuklydo į stebėtinais atvirą pokalbį apie pirmąją seksualinę patirtį; Polas Monpeljė jos įgijo paauglystėje, kai

masturbavosi mažajam broliukui priklausančio pliušinio krokodilo nasrais.

Klintas, kaip dera psichiatrui, pasiteiravo, ar jam kada norėjosi žalotis. (Ne.) Kaip jis, susikeitus vaidmenims, jaustųsi. (Monpeljė tikino, esą leistų jai elgtis savo nuožiūra.) Kaip įsivaizduoja savo gyvenimą po penkerių metų? (Būtent tada vyras balta megzta liemene pravirko.)

Baigiantis pirmam susitikimui Monpeljė pasakė jau laukiantis antrojo, bet, vos jam išėjęs iš kabineto, Klintas surinko savo psichologinės pagalbos tarnybos numerį ir paprašė visus paciento skambučius nukreipti kitam psichiatrui, dirbančiam gretimame Meiloko mieste. Operatorius paklausė, ar ilgam.

– Kol pragare išsišėls pūga, – atsakė Klintas pro langą stebėdamas, kaip Monpeljė, išėdęs į sportinį raudono perlamutro automobilį, atbulas išsuka iš aikštelės ir visam laikui dingsta iš akių.

Vėliau jis paskambino Lailai.

– Sveikas, daktare Norkrosai. – Žmonos balsas sužadino pojūtį, kad jo širdis dainuoja (bent taip žmonės tokį pojūtį vertina arba turėtų vertinti).

– Kabinete ką tik svečiavosi vyras, kaip niekas kitas Jungtinėse Valstijose savęs nesuprantantis.

– Nejuokauji? Mateisi su mano tėvu? Kertu lažybų, kad Honkno reprodukcija jį pribloškė.

Neskaitant širdingo, bet tvirto būdo, ji išsiskyrė ir sąmoju. Laila jį mylėjo, bet nevengdavo patraukti per dantį. Klintas nujautė, kad jam, ko gero, šito reikia. Kaip turbūt daugumai vyrų.

– Cha cha, – atsiliepė jis. – Pamaniau, mane domina tavo minėtas laisvas etatas kalėjime. Iš ko apie jį išgirdai?

Laila apsvarstė jo žodžių prasmę ir po akimirkos ar kelių su-reagavo klausimu:

– Nori man kai ką pasakyti?

Jam nė nešovė į galvą, kad žmona galėtų būti nepatenkinta sprendimu numoti ranka į privačią praktiką ir pasirinkti tarnybą valstijos įstaigoje. Klintas neabejojo, kad nusivylimas jos neapims.

Ačiū Dievui už Lailą.

3

Elektriniu skustuvu gremždama žilą panosę Klintas turėjo taip perkreipti veidą, kad atrodė lyg kuprius Kvazimodas. Iš kairės šnervės kyšojo baltutėlė gija. Antonas gali kilnoti svarmenis į valias, bet nuo plaukelių, atėjus metui suželiančių visų vyrų nosyse ir ausyse, baseinų tvarkytojas neišsisuks. Klintui pasisekė nurėžti aptiktą savąjį.

Pats niekada neturėjo Antono stoto, netgi paskutiniaisiais metais vidurinėje mokykloje, kai, teismui jį paleidus iš globėjų priežiūros, ėmė gyventi savarankiškai ir dalyvauti bėgimo rungtyse. Buvo liemeningesnis, prakaulėsnis, plokščio, bet neraumeningo pilvo, visai kaip jo sūnus Džaredas. Atsiminimuose Polas Monpeljė drūtumu pranoko šįryt veidrodyje regėtą žmogų. Bet Klintas sumetė iš tiesų labiau primenąs tą vyruką nei savo jauno versiją. Įdomu, ką Monpeljė dabar veikia? Ar krizė praėjo? Greičiausiai. Laikas gydo žaizdas. Jis, aišku, nevengia ir žeisti, anot vieno aštrialiežuvio.

Klintas tejausdavo įprastą – tai yra sveiką, sąmoningą, paremtą fantazijomis – norą pasibarškinti ne su žmona. Priešingai nei Polas Monpeljė, savo padėties nevadino krize. Gyveno, kaip manė, kuo normaliausiai: retsykais įdėmiau nužvelgdavo gatvėje žavią merginą, slapta dirstelėdavo į lipančią iš automobilio moterį trumpu sijonėliu, kone pasąmoningai geisdavo vieno iš modelių, puošiančių televizijos laidą „Tinkama kaina“. Suvokimas, kad sendamas nenumaldomai prarandi kūno formas, o senieji instinktai (laimei, ne ambicijos) su laiku blėsta (visai kaip kepto maisto kvapas, po vakarienės dar ilgai tvyrojęs kambaryje), kelia gaudulį ir šiek tiek juokina. Ar jis vyrus vertino pagal save? Ne. Priklausė jų padermei, ir tiek. Tikruosius galvosūkius įkūnija moterys.

Klintas nusišypsojo savo atspindžiui. Švariai nusiskutęs. Gyvas ir sveikas. Maždaug tokio pat amžiaus kaip Polas Monpeljė 1999-aisiais.

– Eik tu šikt, Antonai, – tarė veidrodžiui, nors bravūra dirbtinė, bent jau stengiasi.

Miegamajame, anapus vonios kambario durų, tyliai trakstelėjo ištraukiamas stalčius ir bumbtelėjo vidun įmestas tarnybinis diržas. Laila vėl užtrenkė stalčių, atsiduso ir nusiziovavo.

Nenorėdamas prižadinti žmonos, jei toji jau snūduroja, Klintas be žodžių apsirengė, tada, užuot atsisėdęs ant lovos ir įsispyręs į batus, pamanė nusinešiantis juos į pirmą aukštą.

Laila atsikrenkštė.

– Nesijaudink. Akių dar nesumerkiau.

Klintas nebuvo tikras, kad tai tiesa: prieš griūdama ant lovos, ji tepajėgė atsisegti viršutinę uniforminių kelnių sagą. Nė neįsirangė po antklode.

– Spėju, esi pervargusi. Poilsivietėje viskas gerai?

Vakar vakare ji parašė žinutę, kad Kalno Poilsivietės kelyje įvyko avarija: *Nelauk manęs, eik miegoti*. Namo laiku negrižo ne pirmą kartą, bet taip nutikdavo labai retai. Juodu su Džaredu pasikepė mėsos pjausnių, paskui jis terasoje išlenkė porą alaus „Anchor Steam“ skardinių.

– Nuo vilkiko atsikabino priekaba. Su prekėmis iš „Pet...“, kaip vadinasi tas parduotuvių tinklas? Žodžiu, ji nuvirto ant šono ir užtvėrė kelią. Visur pabiro kačių kraikas ir šunų ėdalas. Kvietėme buldozerį, kad pravalytų kelią.

– Regis, buvo tikra velniava. – Klintas pasilenkęs pabučiavo jai į skruostą. – Ei, gal ir tu imtum bėgioti su manim? – Į galvą ką tik atklydusią mintį jis pasitiko su džiaugsmu.

Laikui slenkant, fizinė būklė nenumaldomai prastėja, o kūnas stambėja, bet juk galima priešintis pokyčiams.

Laila pramerkė dešinę akį, užuolaidomis pritemdytame kambaryje jis įžvelgė blyškiai žalsvą rainelę.

– Ne šįryt.

– Žinoma, ne. – Klintas pasilenkė manydamas, kad Laila norės atsiveikinti bučiniu, bet ji tik palinkėjo geros dienos ir prisakė perduoti Džaredui išnešti šiukšles.

Akis užsimerkė. Blanki žaluma šmėstelėjo... ir pranyko.

4

Smarvė pašiūrėje buvo bemaž nepakeliama.

Pliką odą nutvilkė pagaugai, ir Ivai teko suvaldyti žiaukčiojimą. Dvokė cheminių degėsių, senų deginamų lapų dūmų ir sugedusio maisto tvaiku.

Vienas iš drugių drąsinamai virpčiojo įsispraudęs jai į plaukus ir prigludęs prie viršugalvio. Ji dairėsi stengdamasi giliau neįtraukti oro.

Surenkamajame sandėliuke kažkas gamino narkotikus. Dujinė viryklė gelsvomis žarnelėmis buvo prijungta prie dviejų propano balionų. Ant stalviršio prie sienos stovėjo padėklai, vandens ąsočiai, mėgintuvėliai, gulėjo prapleštas užspaudžiamų maišelių paketas, kamščių nuoplaisos, begalė pajuodusių degtukų, miniatiūrinė pypkė apanglėjusia galvute ir didelė kriauklė su žarna, nudrikusia laukan, tįstančia po tinkleliu, kurį Iva atitraukė žengdama vidun. Ant grindų voliojosi tušti buteliai, sulamdytos skardinės, suklibusios sulankstomosios kėdės atlošą ženklino lenktynininko Deilo Ernharto Jaunesniojo emblema. Kampe kėpsojo pilkų languotų marškinių gumulas.

Iva juos papurtė, nukratė kiek dulkių ir apsilviko. Skvernai pakibo ties šlaunimis. Marškinius vilkėjo bjaurus tipas. Kalifornijos pavidalo dėmė ant krūtinės liudijo, kad tam šlykštukui patinka majonezas.

Ji pritūpė prie dujų balionų, nuo abiejų timpltelėjo gelsvas žarnas ir per ketvirtį colio pasuko balionų rankenėles.

Smuko laukan, užtraukė tinklelį ir sustojusi giliai įkvėpė tyro oro.

Miškingame šlaite, už kokių trijų šimtų pėdų nuo viršaus, Iva išvydo mobilųjį namelį ir pikapą, prie pat namelio durų žvyruotoje aikštelėje stovėjo du mažesni automobiliai. Ant skalbinių virvės prie kelių nublukusių apatinių kelnaičių ir džinsinės striukės kadaravo trys išdoroti triušiai, nuo vieno tebevarvėjo kraujas. Iš namelio kamino tumulais virto dūmai.

Jau nematė Medžio, nuo kurio čia atėjo, jis slėpėsi už retos giraitės ir proskynos. Vis dėlto Iva čia atsigavo ne viena: stogą dengė knibždančių ir plazdenančių drugių kilimas.

Ji numynė pakalnėn. Padus badė išvartų šakos, kulną perrėžė aštrus akmuo. Iva žingsnio nelėtino. Jos žaizdos gydavo sparčiai. Prie skalbinių virvės stabtelėjo ir įsiklausė. Ausis pasiekė vyro juokas, televizoriaus garsai ir žemę aplinkui minkštinančių dešimties tūkstančių kirminų šiugždesys.

Kraujuojantis triušis į ją pakreipė apsimblaususias akis. Ji paklausė, kas tūno namelyje.

– Moteris ir trys vyrai, – atsakė triušis. Pro suskirdusias juodas lūpas išlindo musė, pasisukiojo ratais ir nuzvimbė į glebios ausies ertmę. Iva girdėjo, kaip vabzdys dūzgia galvoje. Musės nekaltino, – šioji pakluso prigimčiai, – bet graužėsi dėl triušio, nenusipelnusio tokios baisios lemties. Nors pati mylėjo visus gyvūnus, ypač didelį prielankumą juto mažesniesiems: šliaužiojantiems pievose, lakstantiems ir straksintiems per nuvirtusius medžius, plasnojantiems glėžnais sparneliais.

Rieškučiomis liesdama merdėjančio triušio pakaušį, ji švelniai pakėlė kraujo krešuliais aplipusį juodą snukį sau prie veido.

– Ačiū, – kuždomis tarė ir leido jam nurimti.

5

Gyvenimas šiame Apalačų kalnų užkaboryje turėjo savų pranašumų, vienas iš jų – galimybė už dvi valstijos tarnautojų algas įsigyti nemažą būstą. Norkrosai įsikūrė šiuolaikiniame trijų miegamųjų name, kitų panašių statinių rajone. Čionykštės rezidencijos buvo gražios, erdvios, bet ne groteskiškai milžiniškos, prie namų ir veja, tinkama pasvaidyti beisbolo kamuoliuką, o žaliuoju metų laiku prieš akis atsiverdavo kalvos ir lapuota vešli augalija. Nedžiugino tik tai, kad veik pusė dailių pastatų, nors ir parduodamų už nuleistą kainą, dunksojo tušti. Išimtis – vienintelis parodomasis namas, jis buvo apstatytas baldais, nuolat valomas ir blizginamas. Laila teigė, esą tik laiko klausimas, kada jame landynę įsirengs „ledą“ dūmijantis narkomanas. Klintas liepė jai nesijaudinti, pridūrė pažįstantis miesto šerifę, tiksliau – kartais turintis su ja reikalų.

(„Ji linkusi draugauti su senukais?“ – pajuokavo mirksėdama ir spausdamasi vyrui prie šono Laila.)

Antrame Norkrosų namo aukšte buvo didysis miegamasis, Džaredo kambarys, ir trečiasis miegamasis, suaugusiųjų pavers-tas kabinetu. Pirmame aukšte įrengtą atvirą didelę virtuvę nuo svetainės skyrė baro stalas. Į dešinę nuo bendrojo kambario, anapus stiklinių durų, buvo retai kada naudojamas valgomasis.

Atsisėdęs prie virtuvės baro Klintas gurkšnojo kavą ir per ai-pado planšetę skaitė naujienas „The New York Times“ tinklapy-

je. Žemės drebėjimas Šiaurės Korėjoje pareikalavo aukų, nebuvo pranešama kiek. Šiaurės Korėjos valdžia aiškino, neva dėl „tvirtų aukščiausio lygio konstrukcijų“ šalis patyrė tik menkų nuostolių, bet kažkas mobiliuotu sugebėjo nufilmuoti dulketus lavonus ir griuvėsius. Adeno įlankoje degė naftos bokštas, turbūt dėl įvykdytos diversijos, nors atsakomybės niekas neprisiėmė. Kiekviena to regiono valstybė diplomatinio lygmeniu elgėsi kaip pulkas berniukų, kurie žaisdami beisbolą išdaužia langą ir be atodairos sprunka namo. Naujosios Meksikos dykumoje jau keturiasdešimt ketvirtą dieną truko aklavietėje atsidūręs federalų ir nereguliarios kariuomenės, kuriai vadovauja Gentainis Skaisčialapis (Skotas Deividas Vinstedas Jaunesnysis), susirėmimas. Linksmoji šutvė atsisakė mokėti mokesčius, pripažinti Konstitucijos teisėtumą ir valdžiai perleisti savo automatinių ginklų atsargas. Sužinoję, kad Klintas psichiatras, žmonės dažnai jo meldė diagnozuoti psichines politikų, įžymybių ir kitokių garsių veikėjų ligas. Jis paprastai nesutikdavo, bet dabar juto galįs diagnozę nustatyti per atstumą: Gentainį Skaisčialapį kamuoja disociacinis sutrikimas.

Pirmo puslapio apačioje Klintas pamatė kaulėtos jaunos moters, stovinčios prie lūšnos Apalačų kalnuose ir glėbyje laikančios kūdikį, nuotrauką – „Vėžys angliakasių žemėsė“, informavo antraštė, – ir prisiminė, kaip prieš penkerius metus į vietos upę išsiliejo cheminės atliekos. Dėl teršalų savaitę buvo nutrauktas vandens tiekimas. Šiuo metu jis lyg ir švarus, bet Norkrosai dėl visa ko tebegerdavo vandenį iš butelių.

Veidą sušildė saulė. Jis pažvelgė į dvi panašias guobas, augančias kiemo gale, iškart už baseino terasos. Žiūrint į medžius, galvoje sukosi mintys apie brolius ir seseris, vyrus ir žmonas – guobų šaknys po žeme, suprantama, neišraizgomai susipynusios. Tolumoje vilnijo tamsiai žali kalnai, primenantys sugniaužtus kumščius. Debesys tarsi lydėsi melsvo dangaus keptuvėje. Paukščiai skraidė ir čiulbėjo. Velnioniškai apmaudu, kad puikus kraštas nepelnytai atiduotas žmonėms. Čia dar vienas dalykas, nugirstas iš tokio seno aštrialiežuvio.

Klintas vylėsi nesąs iš tų, kurie šio kraštovaizdžio nenusipelnę. Nė nesitikėjo kada nors galėsiąs iš nuosavo namo grožėtis tokia panorama. Įdomu, paklausė savęs, kaip stipriai jam teks sukriosti

ir kaip smarkiai turės suminkštėti jo smegeninė, kol mintis, kad vienus nuolat lanko sėkmė, o kiti niekaip neišvengia nelaimių, įgaus prasmę?

– Labas, tėti. Kaip pasaulis? Kas geresnio?

Nusigręžęs nuo lango jis atsisuko į Džaredą, įeinantį į virtuvę ir segantį kuprinę.

– Pala... – Klintas pervertė kelis elektroninius puslapius. Nenorėjo žiniomis apie nereguliariąją kariuomenę, vėžį ir jūron išsipylusią naftą lydėti sūnaus į mokyklą. O, pagaliau neblogo naujiena. – Fizikai plėtoja teoriją, kad visata turbūt egzistuos amžinai.

Džaredas ėmė naršyti užkandžių spintelę, rado javainių batonėlių ir išimetė į kišenę.

– Tavo manymu, tai gerai? Gali paaiškinti, kodėl taip galvoji?

Klintas pamąstė, bet kitą akimirką susigaudė, kad sūnus šaiposi.

– Ei, suprantu, kur lenki. – Nenuleisdamas žvilgsnio nuo Džaredo, viduriniu pirštu pasikasė akies voką.

– Nesidrovėk, tėti. Mudu saisto konfidencialūs tėvo ir sūnaus ryšiai. Viskas, ką kalbėsi, liks tarp mūsų. – Džaredas įsipylė kavos.

Gerdavo juodą, tokią jaunystėje, kai nekankino skrandžio bėdos, siurbčiodavo ir Klintas.

Kavavirė stovėjo prie kriauklės, pro langą buvo matyti terasa. Džaredas nurijo gurkšnį žvelgdamas į atsiveriantį vaizdą.

– Oho. Tu tikrai sutinki palikti mamą vieną su Antonu?

– Verčiau keliauk, – paprašė Klintas. – Važiuok į mokyklą ir pasilavink.

Sūnus kuo toliau, tuo labiau jam patiko. „Liuks“, pirmasis Džaredo išmoktas žodis, iš pradžių skambėjo kaip „uks“. „Liuks! Liuks!“ Nuo mažumės smalsus, geranoriškas, simpatiškas berniukas užaugo smalsiu, geranorišku, simpatišku jaunuoliu. Klintas didžiavosi, kad saugūs namai, kuriuos jie suteikė Džaredui, leido sūnaus asmenybei sveikai formuotis. Pats tokių galimybių kadaise stokojo.

Jis svarstė, gal duoti vaikiui prezervatyvų, bet kol kas nedegė noru šios temos aptarti su Laila ir vengė skatinti sūnų. Jei atvirai, stengėsi išvis apie tai negalvoti. Džaredas tvirtino, kad juodu su Mere tėra draugai, galbūt netgi pats tuo tikėjo. Bet Klintas matė, kaip vaikinukas dirščioja į merginą – taip žvelgiama į žmogų, su kuriuo tau maga kur kas *artimiau* bičiuliautis.

– Pasisveikinimas iš Mažosios lygos laikų. – Džaredas atkišo abi rankas. – Dar pameni?

Taip, Klintas jį prisiminė: susimuši kumščiais, pavizgeni nykščiais, suneri rankas, švelniai brauki delną į delną ir du kartus jais pliaukšteli virš galvos. Pastarąjį sykį taip sveikinosi labai seniai, bet judesius pasisėkė atlikti nepriekaištingai, ir abu nusijuokė. Rytas prašviesėjo.

Džaredas dingo anksčiau, nei Klintas susivokė turintis jam liepti išnešti šiukšles.

Štai dar vienas senėjimo etapas: užmiršti, ką sieki atminti, ir atmeni, ką sieki užmiršti. Jis galėtų būti tuo senuoju aštrialiežuviu, kuris taip pasakė. Turėtų išsiuvinėti frazę pagalvėje.

6

Džaneta Sorli blogo atsiliepimo nebuvo gavusi jau šešiasdešimt dienų, todėl įgijo teisę tris dienas per savaitę nuo aštuntos iki devintos ryto sėdėti bendrajame kambaryje, šiame, beje, išbūdavo tik keturiasdešimt penkias minutes, nes lygiai devintą prasidėdavo šešias valandas trunkanti jos pamaina baldų dirbtuvėje. Tenai pro ploną medvilninę kaukę alsuodavo lako garais ir tekindavo kėdžių kojias. Per valandą uždirbdavo tris dolerius. Į sąskaitą pervedamus pinigus atgaus čekio pavidalu išeidama į laisvę (kalinės savo sąskaitas vadindavo „nemokama stovėjimo aikšte“, kaip „Monopolio“ žaidime). Pačiomis kėdėmis buvo prekiaujama kalėjimo krautuvėlėje kitoje 17-ojo kelio pusėje. Kai kurios pirkėjams atsiedavo šešiasdešimt dolerių, dauguma kainavo aštuoniasdešimt, ir kalėjimo valdžia jų parduodavo visą galybę. Džaneta nenutuokė, kam administracija skiria pelną, bet dėl to nekvaršino galvos. Jai rūpėjo vien teisė užsukti į bendrąjį kambarį. Toje patalpoje netrūko stalo žaidimų, žurnalų ir veikė didelis televizorius. Dar užkandžių ir gėrimų automatai, kurie, tiesa, priima tiktai dvidešimt penkių centų monetas, bet ketvertukai buvo laikomi kontrabanda ir kalinėms jų *nederėjo* turėti – užburtas ratas! Na, bent jau galėdavai pasigrožėti prekėmis. (Tam tikromis savaitės dienomis bendrasis kambarys virsdavo ir svečių zona, o prityrę lankytojai, kaip Džanetos sūnus Bobis, atnešdavo apšiai ketvertukų.)

Šįryt įsitaisiusi prie Andželos Ficroj, ji žiūrėjo iš Vilingo transliuojamas WTRF (7 kanalo) naujienas, įprastą jų kratinį: šaudynės iš važiuojančio automobilio, gaisras elektros pastotėje, viena moteris suimta, nes per monstrų visureigių renginį smurtavo prieš kitą, tauškalai dėl naujo vyrų kalėjimo, kuriam, pastatytam ant nugremžtos viršukalnės, kilo bėdų dėl konstrukcijos tvirtumo. Žinios iš nacionalinio fronto: vis dar nesibaigė Gentainio Skaisčialapio apsiaustis. Kitapus pasaulio per žemės drebėjimą Šiaurės Korėjoje žuvo tūkstančiai, gydytojai iš Australijos pranešė apie plintančią ir, rodos, vien moteris užklumpančią miego ligą.

– Guldau galvą, kad kaltas „ledas“, – prabilo Andžela Ficroj, kramsnodama šokoladuką „Twix“, aptiktą automato išdavimo dėkle. Valgė lėtai, taupydama gardėsį.

– Dėl užmigusių moterų, paukštytės iš monstrų visureigių renginio ar tipelio, įsijautusio į realybės šou veikėjo kailį?

– Turbūt dėl visų jų bėdų, bet aš kalbu apie merguželę iš renginio. Kartą viename dalyvavau, ir tenai beveik visi, išskyrus mažus vaikiukus, buvo prisiuostę kokso arba prisirūkę kreko. Norėsi? – Andžela jai pasiūlė „Twix“ likučius, slėpdama šokoladuką saujose (jeigu pareigūnė Lampli per vaizdo kameras kartais stebi bendrąjį kambarį). – Jis ne toks sudžiūvęs kaip kai kurie.

– Ačiū, ne, – atsakė Džaneta.

– Kartais akys užkliūva už daiktų, kurstančių norą numirti, – dalykiškai tarė Andžela. – Arba juos matydama užsigeidžiu, kad nusibaigtų visi kiti. Žiū, ana ten. – Ji bedė pirštu į naują plakatą, pakabintą ant sienos tarp užkandžių ir gėrimų pardavimo automatų.

Nuotrauka įamžino smėlio kopą ir pėdsakus, iš pirmo žvilgsnio vedančius į beribes tolas. Žodžiai po fotografija skelbė: SUNKIAUSIA – PASIEKTI TIKSLĄ.

– Vyrukas tikslą pasiekė, bet kur mėgino nukakti? *Kur* toji vieta? – paklausė Andžela.

– Irake? – spėjo Džaneta. – Ko gero, artimiausioje oazėje.

– Ne-e. Jį pribaiigė šilumos smūgis. Drybso ten, kur jo nematai. Išvertęs akis ir kaip degutas juoda oda. – Andžela nesišypsojo.

Ji pakvaišėlė ir gryna kaimietė: medžio žievės grumšnotoja, krikštyta naminės varytojų pakampiuose. Už grotų sėdo dėl fizinio

užpuolimo, bet Džaneta nujautė, kad nusikaltimų srityje Andžela galėtų būti priskirta prie daugumos jų kategorijų. Tos moters veidas – vieni kaulai ir oda – atrodė pakankamai aštrus, kad perrėžtų šaligatvį. Atvežta į Dulingo pataisos namus, ji nemažai laiko pralindėjo korpuse C. Tenykštėms iš kamelių leisdavo išeiti tik po dvi valandas per dieną. Korpusas C – blogų merginų kraštas.

– Žmogus nepajuosta, jeigu Irake miršta nuo šilumos smūgio, – atsiliepė Džaneta.

Vargu ar elgėsi išmintingai prieštaraudama (nors ir juokais) Andželai, kurią apimdavo, anot daktaro Norkroso, nevaldomi pykčio priepuoliai, bet šįryt Džaneta užsimanė savo būvį pajavairinti pavojais.

– Turiu omeny, kad čia sumautos nesąmonės. Sunkiausia yra išgyventi nelemtą šiandieną, kaip tikriausiai žinai.

– Kas, tavo manymu, jį čia pakabino? Daktaras Norkrosas? – paklausė Džaneta.

– Norkrosas ne toks paikšius, – prunkštelėjo Andžela. – Ne, tai viršininkės Kouts, *Džaniiiisės*, darbas. Ana meilutė eina iš proto dėl motyvacijų. Matei plakatą jos kabinete?

Taip, Džaneta matė – seną, bet ne gerą. Su katinėliu, kabančiu ant medžio šakos. O taip, laikykis, mažuli. Dauguma vietinių katyčių jau nuslydo nuo savo šakos. Kai kurios apskritai iškrito iš medžio.

Televizijos naujienų laida rodė iš kalėjimo pabėgusio nuteis-tojo fotografiją.

– Vaje, – tarė Andžela, – koks kraupus juočkis.

Džaneta nutylėjo. Nuožmaus žvilgsnio vyrams tebejaučia prielankumą. Savo polinkį bandė malšinti per susitikimus su daktaru Norkrosu, bet ją tebetraukė vaikinai, galintys bet kurią akimirką užsiplieksti ir, kol maudaisi duše, išvelėti tau šonus.

– Kitę Makdeivid perkraustė į Norkroso prižiūrimą korpuso A kameralą, – pasakė Andžela.

– Iš ko išgirdai? – Makdeivid buvo viena iš mėgstamų Džanetos žmonių, nuovoki ir karinga.

Sklandė gandai, esą laisvėje Kitė buvo susidėjusi su rimta gauja, bet nuo jos nesklido piktavališkumas – pagiežą jausdavo nebent sau. Praeityje dažnai pjaustydavosi; randai vagojo

krūtis, šonus, šlaunis. Ir vis panirdavo į depresiją, nors daktaro Norkroso prirašyti vaistai, regis, pagelbėdavo atsikratyti slogios nuotaikos.

– Jei nori naujienų, turi čia ateiti kuo anksčiau. Sužinojau iš jos. – Andžela dūrė pirštu į Morą Danbarton, iki gyvos galvos įkalintą senyvą patikėtinę.

Mora iš vežimėlio traukė žurnalus ir rūpestingai, kruopščiai dėliojo juos ant stalų. Reti, žili plaukai supo jos viršugalvį kaip perregimas vainikas. Blauzdas dengė storos, kompresinės cukraus vatos spalvos kojines.

– Mora! – ją pakvietė Džaneta, bet negarsiai. Šūkauti bendrajame kambaryje buvo griežtai draudžiama visiems, išskyrus vaikams lankymo dieną ir kalinėms per mėnesinį vakarėlį. – At-eik, bičiule!

Mora lėtai atstūmė vežimėlį jų pusėn.

– Katrą nors domintų „Seventeen“ egzempliorius? – paklausė.

– Tas žurnalas manęs nedomino net tada, kai pati buvau septyniolikos,* – atsiliepė Džaneta. – Kas nutiko Kitei?

– Staugė pusę nakties. Keista, kad nieko negirdėjote. Ją išvedė iš kameros, sušvirkštė vaistų ir perkėlė į korpusą A. Dabar miega.

– Ką staugė? – pasitikslino Andžela. – Ar tiesiog klykė?

– Staugė, kad ateina Juodoji Karalienė. Neva pasirodysianti šiandien.

– Mums koncertuos Arita Franklin? Jokios kitos juodosios karalienės nepažįstu.

Mora negirdomis nuleido Andželos pastabą. Žvelgė į mėlynąją blondinę ant „Seventeen“ numerio viršelio.

– Jums tikrai nereikia žurnalo? Čia rasite ne vieną nuotrauką su gražiomis vakarinėmis suknelėmis.

– Sukneles dėviu tik tuomet, kai esu pasipuošusi savo diadema, – nusijuokė Andžela.

– Ar daktaras Norkrosas lankėsi pas Kite? – pasiteiravo Džaneta.

– Dar ne, – atsakė Mora. – Kartą turėjau vakarinę suknelę. Žavingai mėlyną, pūstą. Vyras lygintuvu joje pradegino skylę.

* Angliškai „septyniolika“ – *seventeen*.

Stengėsi padėti. Bet niekas jo nemokė lyginti. Daugelis gyvenime nelavina tokių igūdžių. Ir maniškis, be abejo, tokių jau neįgis.

Nė viena neatsiliepė. Puikiai žinojo, ką Mora Danbarton padarė sutuoktiniui ir dviem savo vaikams. Tai atsitiko prieš trisdešimt metų, bet kai kurių nusikaltimų užmiršti neįmanoma.

7

Prieš trejus ar ketverius metus – galbūt penkerius ar šešerius; pirmasis dvidešimt pirmo amžiaus dešimtmetis beregint pralėkė jai pro akis; o tuometiniai įvykiai skendėjo migloje, – automobilių aikštelėje už parduotuvės „Kmart“ Šiaurės Karolinoje vienas vyrutis Tifanei Džons pasakė, kad ateityje jos laukia nemalonumai. Nors pastaruosius penkiolika metų gaubė ūkanos, toji akimirka įstrigo atmintyje. Prie „Kmart“ krovinių platformos šiukšles knaibė spygaujantys kirai. Ji sėdėjo vaikino, kuris užsiminė apie nemalonumus, džipe, automobilio langą raižė dulksnos lašelių dryžiai. Vyrukas buvo prekybos centro apsaugininkas. Tifanė jam čiulpė.

Parduotuvės apsaugos darbuotojas nutvėrė ją vagiant dezodorantą. Abu sutarė dėl gan paprastos ir nieko nestebinančios *quid pro quo*;* Tifanė jį patenkins burna, apsaugininkas jos nesulaikys. Jis pasirodė besąs nusipenėjęs kalės vaikas. Pro pilvą, šlaunis ir vairą prisikasti iki pimpalo buvo ne taip jau lengva. Bet Tifanei nuo jaunų dienų teko užsiimti įvairiais dalykais, ir pastarasis, sąlygiškai nereikšmingas, nė nebūtų patekęs į ilgąjį svarbiausiųjų sąrašą, jei ne jo ištarti žodžiai:

– Tau velnioniškai nepasisekė, ar ne? – Kol jis rangėsi sėdynėje, viršun trūkčiodamas ryškiai raudonas nailonines treningo kelnes, bene vieninteles tokias plačias, kad tas paršas į jas įsispraustų, prakaituotą veidą iškreipė užuojautos mina. – Pati supranti, kad tavęs ateityje laukia nemalonumai, jeigu atsidūrei dabartinėje padėtyje ir turi bendradarbiauti su tokiu tipu kaip aš.

Tifanė manė, kad smurtautojai – į jos pusbrolių Trumaną panašūs žmonės – nedrįsta sau pripažinti, kas esantys. Nes toliau

* Paslauga už paslaugą (*lot.*).